

PROVÁDĚCÍ NAŘÍZENÍ KOMISE (EU) 2020/132**ze dne 30. ledna 2020,****kterým se stanoví mimořádné opatření ve formě odchylky od čl. 45 odst. 3 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1308/2013, pokud jde o příspěvek Unie na propagační opatření v odvětví vína**

EVROPSKÁ KOMISE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie,

s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1308/2013 ze dne 17. prosince 2013, kterým se stanoví společná organizace trhů se zemědělskými produkty a zrušují nařízení Rady (EHS) č. 922/72, (EHS) č. 234/79, (ES) č. 1037/2001 a (ES) č. 1234/2007 ⁽¹⁾, a zejména na čl. 221 odst. 1 uvedeného nařízení,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Dne 2. října 2019 vydala Světová obchodní organizace (WTO) arbitrážní rozhodnutí ve věci „Evropská společenství a některé členské státy – opatření ovlivňující obchod s velkými civilními letadly, WT/DS316/ARB“. To umožnilo Spojeným státům americkým (USA) požádat o povolení zavést protiopatření v maximální roční výši 7,5 miliardy USD v reakci na podporu Unie poskytovanou společností Airbus. Dne 18. října 2019 uložily USA 25% valorické dovozní clo mimo jiné na tichá vína, která do USA vyvážejí Německo, Španělsko, Francie a Spojené království. Tato mimořádná, nespravedlivá a nepředvídatelná situace má závažný a negativní dopad na celosvětový obchod se všemi víny z Unie. USA navíc pohrozily uvalením 100% valorického dovozního cla na francouzská šumivá vína v reakci na francouzskou daň z digitálních služeb („daň GAFA“).
- (2) Dovozní cla uvalená USA mají přímý a závažný dopad na obchod s vínem z Unie na trhu USA, který je z hlediska hodnoty a objemu vývozu největším vývozním trhem Unie, pokud jde o zemědělské produkty, a zejména o víno. V roce 2018 dosáhl objem vína z Unie vyvezeného do USA 6,5 milionu hektolitrů a jeho hodnota činila 4 miliardy EUR. Vývoz vína z Unie do USA obvykle představuje 30–40 % celkové hodnoty unijního vývozu vína.
- (3) Zvýšená dovozní cla uložená USA nemají negativní dopad jen na tichá vína ze čtyř členských států, na něž se uvedená cla vztahují, ale na všechna vína z Unie. Jejich důsledkem je poškození dobrého jména a narušení prodeje všech vín z Unie, která jsou na trhu USA. Dobré jméno vína určuje nejen jeho jakost, ale i jeho cena a vnímaný poměr ceny a kvality. To platí zejména v případě vín nízké až střední cenové kategorie, která jsou v absolutním vyjádření 25% dovozním clem ovlivněna více než dražší vína nakupovaná znalci, které zvýšení ceny od nákupu neodradí. Vína z Unie soupeří na trhu USA s víny jiného původu, např. z Jižní Ameriky, Austrálie nebo Jihoafrické republiky. S ohledem na takto silnou a intenzivní hospodářskou soutěž hraje vnímání cenových úrovní významnou roli. Pokud si jsou spotřebitelé vědomi toho, že cena vína určitého původu v rámci Unie podléhá zvýšenému dovoznímu clu, negativně to ovlivní jejich celkové vnímání úrovně cen vín z Unie a povede to k tomu, že se rozhodnou pro výrobky jiného původu. Vzhledem ke zjištěným tržním podmínkám a poklesu celkových výnosů výrobců je třeba přijmout okamžitá opatření k řešení účinků dovozních cel, která se budou týkat všech vín pocházejících ze všech členských států, a nikoli pouze těch, na něž se dovozní cla přímo vztahují.
- (4) Z hlediska stability trhu nepředstavuje dovozní celní režim zavedený USA ojedinělé opatření, jež má dopad pouze na obchod s USA. Světový trh s vínem je globální trh, na němž mají jednotlivá opatření přijatá významnými hospodářskými aktéry, jako jsou USA, dalekosáhlé důsledky pro celý mezinárodní obchod s vínem. Jakákoli negativní změna podmínek na jednom z hlavních cílových trhů pro vína z Unie, jako je trh USA, nevyhnutelně ovlivní jiné trhy, neboť pro výrobky, které se z důvodu příliš vysokých cen v USA neprodají, se musí nalézt

⁽¹⁾ Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 671.

alternativní odbytiště. V důsledku toho budou spotřebitelé na jiných trzích, kteří jsou si dobře vědomi tržních podmínek, vyvíjet další tlak na ceny, což povede k intenzivnější hospodářské soutěži, než je obvyklé. Proto je možné očekávat, že současná dovozní cla uložená USA způsobí stagnaci vývozu vína z Unie po celém světě. Ze zpráv z odvětví vína je zřejmé, že na trhu USA už byly zrušeny významné objednávky francouzských vín.

- (5) Trh Unie s vínem čelil v roce 2019 zhoršujícím se podmínkám, přičemž zásoby vína byly na nejvyšší úrovni od roku 2009. Tento vývoj způsobila především kombinace rekordní sklizně v roce 2018 a snížení spotřeby vína v Unii. Pokud nebudou mít vína, na která se vztahují dovozní cla uvalená USA, odbyť na vývozních trzích mimo Unii, bude situace na trhu Unie eskalovat a bude vyžadovat naléhavé řešení. Naléhavost problému navíc zvyšuje načasování použitelnosti sazeb dovozních cel. Tyto sazby jsou použitelné od 18. října 2019, což připadá přesně na polovinu období sklizně a produkce vína v roce 2019 a na období těsně před oslavami konce roku, což jsou pro odvětví vína v Unii dvě z nejdůležitějších prodejních období. V této souvislosti je proto nezbytné přijmout okamžitá opatření k řešení dané situace.
- (6) Z podpůrných opatření v odvětví vína stanovených v článku 43 nařízení (EU) č. 1308/2013 je na propagaci vín z Unie ve třetích zemích za účelem zlepšení jejich konkurenceschopnosti přímo zaměřené pouze propagační opatření stanovené v čl. 45 odst. 1 písm. b) uvedeného nařízení. Dotčené propagační opatření se v průběhu let ukázalo být velmi účinným nástrojem k proniknutí na trhy třetích zemí a k upevnování pozice na těchto trzích. Ukázalo se, že jde o neúčinnější nástroj na podporu vín z Unie na trzích třetích zemí, který umožňuje zlepšit jejich pověst a zvýšit povědomí o jejich kvalitě. Mezinárodní trh s vínem má globální charakter a jakákoli propagace vína z Unie na trzích třetích zemí je přínosná pro všechna vína z Unie. Otevírá možnosti pro hospodářské subjekty, jež na dotčený trh následně uvedou další vína z Unie. Jednotlivá propagační opatření mají multiplikační vliv na prodej, neboť se zaměřují celou řadu vín z celých vinařských oblastí, a nikoli pouze jednu značku nebo druh vína. Je proto nezbytné pokračovat v propagačních činnostech na všech trzích, zintenzivnit je a zahájit nová opatření, aby se našla odbytiště pro vína, která se neprodají na trhu USA, zachovalo dobré jméno vín z Unie na těchto trzích a bylo možné čelit tlaku na ceny.
- (7) S cílem pomoci hospodářským subjektům reagovat na současnou mimořádnou okolnost, které v důsledku zavedení režimu dovozních cel USA nastaly na vývozních trzích po celém světě, a řešit tuto nepředvídatelnou a nejistou situaci je vhodné umožnit větší flexibilitu při provádění propagačního opatření podle čl. 45 odst. 1 písm. b) nařízení (EU) č. 1308/2013. Proto je jako mimořádné opatření nezbytné stanovit odchylku od čl. 45 odst. 3 uvedeného nařízení a dočasně zvýšit maximální příspěvek Unie na propagační opatření podle čl. 45 odst. 1 písm. b) uvedeného nařízení z 50 % na 60 % způsobilych výdajů.
- (8) Toto opatření je nezbytné, protože hospodářské subjekty nevyhnutelně ponесou dodatečné náklady vyplývající z potřeby přeměňovat propagační opatření do jiných zemí nebo organizovat nové propagační akce v jiných zemích, přičemž všechny tyto činnosti bude třeba provést rychle, aby se zásoby prodaly. Zvýšení příspěvku Unie na propagační opatření na 60 % a příslušné snížení příspěvku, který hradí příjemci, by příjemcům umožnilo přijmout ambicióznější opatření a udržet si své těžce získané pozice na zahraničních trzích. Poskytne také pobídku novým hospodářským subjektům, které by v případě, že by příspěvek Unie dále tvořil 50 %, o podporu nepožádaly, zejména pokud jde o subjekty, které si to dříve nemohly dovolit. Snížení finanční zátěže na 40 % těmto subjektům pomůže vypořádat se s dopadem dovozních cel uložených USA.
- (9) Flexibilita získaná zvýšením příspěvku Unie představuje určitou formu finanční podpory, která však nevyžaduje dodatečné financování ze strany Unie, neboť nadále platí rozpočtové limity pro vnitrostátní programy podpory v odvětví vína stanovené v příloze VI nařízení (EU) č. 1308/2013. Členské státy se tak mohou rozhodnout přidělit vyšší částky na propagační opatření pouze v rámci ročního rozpočtu stanoveného v příloze VI uvedeného nařízení. Cílem opatření je tedy poskytnout podporu dotčenému odvětví, které je ovlivněno nestabilní situací na trhu, aniž by bylo nutné nejprve uvolnit dodatečné finanční prostředky. Tato flexibilita by navíc neměla mít negativní dopad na rozpočet přidělený na další podpůrná opatření v souladu s uvedeným nařízením, neboť některá z těchto opatření, jako jsou např. restrukturalizace a přeměna vinic, již pro členské státy nejsou tolik relevantní a nevyžadují tolik prostředků z rozpočtu. Statistiky z posledních let navíc ukazují, že členské státy čerpají méně prostředků, než je v rozpočtu pro jednotlivé státy k dispozici.

- (10) Dovození cla uložená USA a obtíže, které z nich plynou pro obchod s vínem z Unie, představují konkrétní problém ve smyslu článku 221 nařízení (EU) č. 1308/2013. Tento konkrétní problém nelze řešit přijetím opatření podle článku 219 nebo 220 uvedeného nařízení. Na jedné straně jej není možné spojit s již existujícím narušením trhu, neboť dovozní cla zavedená USA v současnosti závažným způsobem ovlivňují dobré jméno vína z Unie, a pokud se tato situace nebude okamžitě řešit, pak v budoucnosti pravděpodobně způsobí rychlé zhoršení podmínek na trhu s vínem. V současnosti jej nelze spojit ani s dostatečně konkrétní hrozbou narušení trhu, u které je pravděpodobné, že bude přetrvávat ve své stávající podobě, neboť se očekává, že se sazby dovozních cel uvalených USA v průběhu času změní a že budou mít další nepředvídatelné dopady na světový trh s vínem. Na druhou stranu tento konkrétní problém není možné spojit ani s opatřeními, jejichž cílem je zabránit šíření chorob zvířat, nebo se ztrátou důvěry spotřebitelů v důsledku ohrožení zdraví veřejnosti, zvířat nebo rostlin ve smyslu požadavků článku 220 uvedeného nařízení.
- (11) Toto opatření je spolu s větší flexibilitou při provádění propagačního opatření stanoveného v čl. 45 odst. 1 písm. b) nařízení (EU) č. 1308/2013 součástí souboru opatření, která mají pomoci hospodářským subjektům na úrovni Unie, jež jsou dovozními cly uvalenými USA na vína z Unie zasaženy. V rámci uvedených opatření je však toto opatření jediné, jež poskytuje určitou finanční úlevu, která je k řešení situace hospodářských subjektů zasažených dovozními cly uvalenými USA nezbytná: hospodářské subjekty v důsledku těchto uvalených cel ztratí příjmy a ponosou zvýšené výdaje, neboť pro svá vína budou muset hledat nové trhy.
- (12) Toto opatření by se mělo přísně omezit na to, jak vyřešit současné mimořádné okolnosti, ke kterým došlo na vývozních trzích, a to jak z hlediska rozsahu, tak z hlediska doby použitelnosti.
- (13) Příspěvek Unie mohou členské státy poskytnout pouze na základě žádosti vybrané v rámci propagačního opatření stanoveného v čl. 45 odst. 1 písm. b) nařízení (EU) č. 1308/2013 ode dne vstupu tohoto nařízení v platnost. Měl by být dostupný pro všechny hospodářské subjekty vybrané v rámci uvedeného opatření, a to bez ohledu na konkrétní kategorii nebo původ vína z Unie, neboť uplatňování sazeb dovozního cla ze strany USA poškozují veškerý vývoz vína z Unie. V této souvislosti je nezbytné přijmout opatření ke zlepšení vývozní konkurenceschopnosti všech vín z Unie. Za tímto účelem by se dané mimořádné opatření mělo vztahovat na všechny příjemce bez ohledu na to, na jaké trhy se jejich činnosti zaměřují. Mělo by být dostupné ve stejné míře jak pro hospodářské subjekty, které se chtějí zaměřit na trh USA, tak pro subjekty, které by za současných mimořádných okolností, jež panují na světovém trhu s vínem, soustředily své úsilí na trh jiné třetí země. Kromě toho by bylo velmi obtížné v rámci jedné propagační operace oddělit opatření, která se týkají tichých vín, od opatření týkajících se jiných vín, neboť propagační operace se obvykle zaměřují na propagaci celé škály výrobků, a nikoli pouze konkrétní kategorie. Mnohé propagační kampaně se týkají buď všech vín z jednoho regionu, nebo široké škály vín, která daný hospodářský subjekt prodává. Oddělit v rámci jedné propagační kampaně opatření týkající se jiných vín od opatření, která se týkají tichých vín, by představovalo velkou administrativní zátěž a oslabilo by to pozitivní účinek propagační operace.
- (14) Mimořádné opatření by mělo být omezeno na maximální dobu 12 měsíců počínaje dnem vstupu tohoto nařízení v platnost. Toto období je nezbytné k přípravě propagačních kampaní. Příprava sestává z několika administrativních kroků, jako jsou změny vnitrostátních programů podpory, příprava a zahájení výzev k předkládání návrhů, výběr žádostí a uzavírání smluv, a běžně trvá déle než 6 měsíců. Aby bylo možné výjimku uplatňovat efektivně, měla by platit po dobu 12 měsíců. Na žádosti vybrané po uplynutí uvedeného 12měsíčního období by se zvýšený příspěvek Unie neměl vztahovat.
- (15) Opatření stanovená tímto nařízením jsou v souladu se stanoviskem Výboru pro společnou organizaci zemědělských trhů,

PŘIJALA TOTO NAŘÍZENÍ:

Článek 1

Kategorie dotčených výrobků

Toto nařízení se vztahuje na propagaci vín ve smyslu přílohy VII části II bodů 1) až 9), 15) a 16) nařízení (EU) č. 1308/2013.

Článek 2

Příspěvek Unie na propagační opatření

Odchylně od čl. 45 odst. 3 nařízení (EU) č. 1308/2013 nepřesáhne příspěvek Unie na propagační opatření podle čl. 45 odst. 1 písm. b) nařízení (EU) č. 1308/2013 60 % způsobilých výdajů.

Článek 3

Vstup v platnost a použitelnost

Toto nařízení vstupuje v platnost třetím dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Použije se po dobu 12 měsíců ode dne jeho vstupu v platnost.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

V Bruselu dne 30. ledna 2020.

Za Komisi
Předsedkyně
Ursula VON DER LEYEN